

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

XXXVII. évfolyam 56. szám.

Előfizetési árak:
Égész évre ——— 24 hft.
Félévre ——— 12 „
Negyedévre ——— 6 „
Egy hóra ——— 2 „
— Egyes szám ára 3 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetés
irodáknban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Szerkesztőségi iroda:

Nagybcskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybcskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Nagybcskerek, 1908.

Szombat, március 7.

A kormány munkaprogramja,

A miniszterelnök nyilatkozatai.

Budapest, március 6.

Említettük már, hogy Wekerle Sándor miniszterelnök legutóbb a függetlenségi pártkörben nevezetes kijelentéseket tett a jövő politikai kilátásokról, különösen pedig a kormány munkaprogramjáról.

A kormány fejének nyilatkozatai, bármilyen formában is történjék, mindenkör olyan súlyosak, hogy azok fölött nem lehet egyszerűen átsiklani és annál kevésbbé ma, mikor a politikai látóhatár olyan zavaros, hogy még kisebb körre is alig ad tiszta képet. A miniszterelnök pedig nagy távolságra is föllebbenti nyilatkozataival a fátlyolt a jövőről s így kétszeresen szükséges nyilatkozataira visszatérni és azokkal foglalkozni. A miniszterelnök nyilatkozataiban mindenekelőtt kijelentette, hogy a házszabályrevízió elintézése után az idej költségvetést tárgyalatja a kormány, természetesen az ideiglenes revízió alkalmazásával, mivel sok fölszólaló lesz és a fölszólalást korlátozni nem akarja. A miniszterelnöknek az a nézete, hogy nem lehet zokon venni, hogy a képviselők, a kiknek nagy része eddig szóhoz sem jutott, a költségvetésnél akar fölszólalni.

Még a nyári szünet előtt szeretné letárgyalatni a kormány az adóreformot, noha az itt fölmerült sokféle aggodalom miatt alig hiszi, hogy ez sikerüljön. Kijelentette azonban a leghatározottabban, hogy ő éppen nem osztzik ezekben az aggodalmakban, mert meggyőződése szerint az új adóreform alapján husz millió koronával kevesebb lesz az adóbevétel. Osszszel azután a választói reformot tárgyalná a Ház.

Ami a jövő évi költségvetést illeti, kijelentette Wekerle, hogy az is sorra kerül, de a tárgyalás napját ma még nem lehet pontosan megállapítani, mert a választói reformmal foglalkozó bizottságok munkájától is függ, hogy mely napon kerül a Házban tárgyalásra a reform. A terv mégis az, hogy 1909. év elején a képviselőház elintézi a választói reformról szóló javaslatot. Ekkor a képviselőház elnöke bejelenti, hogy a javaslatnak a förendi házba való átküldéséről megfelelő időben intézkedni fog. Ez a kijelentés az ideiglenes revíziónak ama részére vonatkozik, amely a förendi házi tárgyalás előtt a végleges revízió elintézéséről gondoskodik. Erre különben már volt precedens az egyházpolitikai törvények tárgyalásakor. E törvényeknek ugyanis még nem volt többsége a förendi házban és ezért a képviselőház nem küldte át. Zichy Nándor gróf akkor meg is interpellált erte a förendi házban, mire azt felelte a miniszterelnök, hogy a förendi ház e törvényekkel csak akkor foglalkozhatik, ha a képviselőház átküldi. Addig pedig csupán a képviselőházban interpellálhatnak meg az átsüldés idejéről. Ott azután — mondotta Wekerle — kötelessége is válaszolni. Mielőtt tehát a választói reformot a förendi házhoz átküldené, a képviselőház a végleges revízió tárgyalja. Körülbelül a jövő tavaszszal készülne el azután a förendi ház a választói reformmal. E reform alapján több technikai munkálatra van szükség, ami kilenc-tíz hónapig okvetetlenül eltart. Előbb befejezni teljes lehetetlenség.

Különösen fontos a miniszterelnöknek a kijelentése az új választásokról. Erről eddig a legkülönbözőbb és legzavarosabb hírek keringtek, amelyeket most a mi-

niszterelnök egy csapásra megsemmisített, mert határozottan kijelentette, hogy az új választás a vázolt program folytán csak 1910. év tavaszán, esetleg őszén öriénik meg.

Addig a kormány különböző szociális alkotásokat óhajt elintéztetni az országgyűléssel, amelyek szerinte az ország közönségére kedvező hatással lesznek.

Nyilatkozatai végén a miniszterelnök a függetlenségi képviselőket összetartásra serkentette és kérte, hogy egyöntetűen támogassák a kormányt. A miniszterelnök pedig szükségesnek és lényegesnek tartja a függetlenségi párt egyöntetűségét azért, mert különben ötven évig is talán csak frakciókkal lehet kormányozni, ami szakadatlan megalkuvásra kényszerítené a kormányokat.

A miniszterelnök nyilatkozatához csak annyi megjegyzést lehet fűzni, hogy mindenestre kívánatos volna, hogy a kormány tervbe vett munkaprogramját békésen és zavartalanul meg tudja oldani az ország érdekében.

A szandák vasut. A szandák vasut dolgában a Havas-ügynek a francia kormány követező kommunikéjét közli: Különböző orosz lapok közölték az orosz kormány a Duna-Adria vasut építésére vonatkozó tervét és azt jelezték, hogy az orosz kormány kész ezt és minden más balkáni vasutervezetet támogatni. Etesülésként szemint a francia kormány teljesen osztja az orosz kormány felfogását egy a Duna-Adria, valamint egyéb vasutak tekintetében, a melyeket Ausztria-Magyarország, avagy a balkáni államok egyik-másika kívánatosnak tart. A kormány azt a nézetet valja, hogy ezen vasutak hathatósan hozzájárulnának a Balkán-félsziget felvirágzásához.

A „TORONTÁL” tárcája.

A nizzai farsang 1908-ban.

— A „Torontál” eredeti tárcája. —

Amikor e sorok napvilágra kerülnek, XXXVI. Carneval ó felségének büszke hajléka már rég a lomtárba került, a tizenkét napon át oly lelkesen ünnepeit fejedelem a fényes tűzijáték utolsó füstfellegével együtt ellillant és az a sok jókedvű ember, aki két héten át folyton csak mulatott, bünbánólág hint hamut a fejére, a másik része pedig az idegenek tudniillik, már legnagyobbbészat visszatértek házi tűzhelyeihez, ahol Saulusból Paulus, a mulatni vágyó világszűből mintaszerű családapa lesz, ki buzgón oktatja a leánykákat és féken tartja a fiucskákat.

Az idej farsang egyike a legsikerültebbeknek tizenkét év óta. Talán éppen azért, mert folyvást a Riviera alkonyáról esik szó, követ el jó Nizza városa minden lehető arra nézve, hogy a legutóbbi évek vívmányai még a régi fényt is elhomályosítsák. Így hát mindenekelőtt bátran konstatálhatjuk, hogy az idej farsang minden tekintetben fényesen sikerült.

Ez már a felvonulás napján is látható volt. Valamennyi ismerősünk azt jelentette, hogy szállodáik megteltek, az utcákon apró hölgyeket láttunk érkezni óriási uti bőröndökkel, megszámlálhatatlan kejutásokat Magyarországból, Ausztriából és Németországból, akiket csak úgy öntöttek a menetjegyirodák vonatai, mind megannyinak a

nizzai Carneval képezte programját, szóval a szezon e napon érte el tetőpontját. Mikor este 8 órakor a „Kaszinó Municipal” felé siettünk, hogy mint régi tagok annak erkélyéről nézzük végig a farsangi felvonulást, oly embertömög állt ott utunkat, hogy lehetetlen volt a „Place Masséna”-n áthatolnunk. Így tehát ott álltunk meg a „nép” között, körülvéve jökedvű, vigkedélyű emberektől, kik egyre csak énekeltek, táncoltak, konfettit dobaltak, avagy a szomszédjukat felöltözték aszerint, amint éppen kedvök tartotta.

A városi kaszinó, mint ilyen alkalmakkor rendszeren, ezúttal is pompás látványt nyújtott sok ezernyi izzólámpájával, tarka lámpiónjával és virágfüzéréivel. Gyönyörű volt az „Avenue de la Gare” is tarkán kivilágított díszítésével, mely a Masséna-térről egészen az indóházig húzódtott, ott méltó befejezést nyerve egy vakítóan fénylő villamos nap által.

Egész Nizza lakossága állt sorfalat ezen a főuton, amelyen máskülönbön rideg tiszeti szellem uralkodik. A bejáratnál fényesen kivilágított kapu van, melynek oszlopait virágok és levelk füzerei kötötték össze, felette fehér galamb, mely palmarágot tartott csőrében, mint a béke jelvényét. A felvonulás alapszemléje ó felségének XXXVI. Carneval herceg visszatérése volt a hágai békekonferenciáról. Ó felségének a nyakán levő hagyományos nagy bibircsén kívül fehér galamb volt a karján, mindkettőn jelképezve békés természetét. Hogy az izgatott kedélyeket lecsillapítsa, folyton barátságosan integetett, miközben fehér

kezeit mutogatta a közönségnek, amelyek részere százszorosan szűk volna egy 13-as számú keztyű. Diplomata-egyenruháján rendjelek tündököltek az izzólámpák fényében. Ünnepiesen, minden öt megillető díszrel vonult be ó felsége Nizzába és mögötte tarka fényárban hőmpölygött a hosszú menet, mely a herceget a Place Masséna-n felállított díszes fapalotához kísérte.

De az egyes csoportok is oly díszesek és hangulatosak voltak, miként az csak Nizzában lehetséges.

Különösen kiemelendő a „Char de Mars”, egy kocsi, amelyen Mars, a hadak istene gályához láncolva látható. Szép asszonyok veszik körül, kik serleggel kezökben örülnek vesztének és a népek borzasztó ostorának, a háboru megszüntének. Mars istene szomorúnak látszik, sejtii közlekedő végét. A gálya belsejében Cyklopsok munkálkodnak azon, hogy Mars újraébredését megakadályozzák. Igen csinos a „Char de la Musique” is. A kocsin 17 méter hosszú ágyu van. Az ágyun Toselli zongoraművész ül, alatta felesége, kinek lábánál hatalmas „Giron” terpszekedik. Ez a kocsi pazarul van illuminálva és hire járt az egész világon, úgy, hogy Toselli is hallott róla és tegnap váratlanul Nizzában termett, hogy a rendezőket felelőségre vonja. Ezen aztán kitűnően mulattak a jó Nizzaiak, talán jobban mint Toselli — zongorajátékán. A szép kocsit azonban az ó bosszúsága ellenére is meghagyták.

Az egyes csoportokat alkalomszerűen válogatták meg. Ott voltak láthatók a „női bérkocsisok”,

Müncheni „Salvator-sör”

kapható egész március hónapon át.

Minden nap friss csapolás.

Ezenkívül a „Szent István-sör” is állandóan csapon van.

MARCOIN JENŐ kaszinó vendéglős.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 8 órától kezdve 1/2-ig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 6 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2-től 7-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délből gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 6-ig nyitva marad.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület ingyenes olvasóhelyisége és könyvtára nyitva mindennap d. u. 5 órától este 10 óráig, vasár- és ünnepnapokon d. u. 2 órától este 10 óráig.

Március 9. Közigazgatási bizottság ülése.
Március 16. Városi közgyűlés.
Március 20. Tüdővészellenes egyesület közgyűlése.
Április 2., 3. Gyermeknap.

— A börtön istentiszteletek. A börtön időben a nagybecskereki r. k. plébánia templomban az istentiszteleteket a következők sorrendben tartják meg: Minden pénteken délután 4 órakor börtön ajtósága az oltári szentség kitételével és német szent beszéddel. Minden szombaton délután 4 órakor börtön ajtósága az oltári szentség kitételével magyar szent beszéddel. Vasárnap délelőtt a szentmise után magyar börtön prédikáció, délután 3 órakor pedig börtön ajtósága az oltári szentség kitételével és német szent beszéddel. A magyar börtön prédikációkat szombaton délután Lengyel István segédlelkész és vasárnap délelőtt Magyar Pál pápai kamarás plébános tartják. A pénteki német prédikációkat Marczay Ernő segédlelkész, a vasárnap délutániakat pedig Magyar Pál pápai kamarás mondja. Ezenkívül pedig pénteken és szombaton délután félháromtól kezdve, valamint vasárnap félketőkor keresztúti népjáratosságokat tartanak.

— Egyházi kinevezések. Németh József püspöki helynök nagyszentmiklósi plébánosná Nékó Sándor gróf fumei kormányzóknak, mint kegyurnak ajánlására Petrovics Emil zádorlaci plébánost nevezte ki; az így megüresedett zádorlaci plébánia vezetésével a püspök Kleitsch Mátyás nagyszentmiklósi káplánt bízta meg. — Varganics József starcsovai káplánt a püspök hasonló minőségben Óbessenyőre nevezte ki.

— Ülések a városnál. A városi tanács ma d. e. 10 órakor dr. Perisics Zoltán elnöke alatt tanács- és iparülést tartott, mely utóbbin Reh Márkné Iona sőtőiparra, Mekovits Zorka női divatárúüzletre, Lenhardt Antal hangszerkészítésre, Wogh Mihály pedig szatécstűlre kapott iparigazolványt. A tanácsülésen és

az azt követő árvaülésem folyó ügyek nyertek elintézését. — Ugyancsak ma délután félnegy órakor a kövezési bizottság tartott ülést, melyen az aradáci sorompótól a bégaparti vasuti állomásig terjedő utvonali kövezési ügyet tárgyalták.

— A közig. bizottság ülése. Torontálvármegye közigazgatási bizottsága március hó 9-én, hétfőn délelőtt 10 órakor tartja március havi rendes ülését.

— Eljegyzés. Weitner Antal, kistélyi jegyző jegyet váltott Klecsky Margit kisasszonnyal, néhai Klecsky János volt nagybecskereki gyógyszerész bájos és szeretetreméltó leányával.

Dr. Zsitvateői Zsitvay Géza budapesti törvényszéki bíró, Zsitvay Leóknak, a budapesti büntető törvényszék elnökének fia eljegyezte Petrovics Zaida kisasszonyt Nagybecskerekről.

— Uj orgona. A helybeli ág. ev. templomban új díszes orgonát állítottak fel, melynek felavatása holnap a vasárnapi istentisztelet keretében fog végbemenni az egyházi énekhar közreműködésével. Az új orgonát a pécsi Angster J. és fia cég készítette.

— Thury Mihály bucsuja. Thury Mihály pénzügyi számtanácsosnak Nagybecskerekről való távozása alkalmából tisztelői és barátai vasárnap, folyó hó 8-án este 8 órakor a Marcoin-féle vendéglőben társas összejövetelre gyűlnek össze. E bucsuzatónak íránt már napok óta nyilvánuló élénk érdeklődés bizonyossá teszi, hogy a köztisztelőinek örvendő távozói számtanácsos barátai és tisztelői közül sokan fogják felhasználni az alkalmat, hogy a végleges bucsuzás előtt még egyszer, utoljára körüljárjanak.

— A képviselőház elnökeinek ebédje. Justh Gyula, a képviselőház elnöke tegnap délután a budapesti Royal-szállodában ebédet adott, amelyre a torontáli képviselők közül Bohus Károly, ifj. Daniel Pál, dr. Kardos Samu és Tallián Béla v. b. t. t. voltak hivatalosak.

— A nagyszentmiklósi kultur-estély. Nagyszentmiklóson ma lesz a Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület kultur-estélye, amelyre ma délelőtt utaztak el az egyesület előadói dr. Czirbusz Géza, a tudós piarista tanár és Borsodi Lajos, a jeles fiatal poéta. A kultur-estély az előjelekből ítélve nagy sikerűnek ígérkezik.

— Adomány. Az ipari továbbképző tanfolyamok céljaira a „Közzgazdasági bank” 25 koronát adományozott. A hazafias adományért e helyen is meleg köszönetet mond a tanfolyamok vezetősége.

— A szabad liceumból. A Torontálmegyei Magyar Közművelődési Egyesület kebelében működő nagybecskereki szabad liceum f. évi március hó 8-án az állami polgári és felső kereskedelmi iskola dísztermében tartja idei 12-ik előadását. Az előadás tárgya: „A katonai kedvezmények szociális jelentősége.” Irta és előadja: Szilágyi Albert vármegyei aljegyző. Az előadás d. u. 5 órakor kezdődik. Beleépő-díj nincs. A 13. előadás f. évi március hó 15-én lesz, amikor „Torontálmegye közzgazdasági viszonyai” címmel Marton Andor gazd. egyet. titkár tart előadást.

— A torontáli tüdővészellenes egyesület közgyűlése. A torontalmegyei tüdővészellenes egyesület március 20-án délután 4 órakor tartja ez idei közgyűlést a városi templom nagyszobájában, amelyre az egyesületi tagokat ezúton hívja meg az elnökség.

— Az antalfalvai magyar istentisztelet. Antalfalváról jelentik: A múlt év elején ország-szerte kinos felindulást keltett, hogy Antalfalva evangélikus hitközségének presbiteriuma Csaplovics lelkész előkötlete alatt megtagadta a magyar hívek azon kérését, hogy vasárnaponként magyarul tartassék az istentisztelet is. Később a püspök határozottan elrendelte a magyar istentisztelet megtartását, de a felizgatott tót hívek behatoltak a templomba és megakadályozták a magyar istentisztelet megtartását. A magyar hívek háromszor is tették kísérletet, hogy magyarul tartassék az istentisztelet, de a tótok azonban mindannyiszor tömegesen behatoltak az Isten házába és ott zajos lármával akadályozták meg a püspök rendelkezésének végrehajtását. Amikor ez harmadikban történt, cserdöri karhatalmat kellett igénybe venni és a csendőrség jelenléte alapján indult meg az eljárás. Az egyházközségi törvényszék tegnap kezdte meg Antalfalván az ügy tárgyalását a vádlottak kihallgatásával. Az eljárás 97 vádlott ellen indult meg.

— A vasutasok táncestélye. Az országos vasutas szövetség nagybecskereki kerületének ma esti táncmulatsága iránt városszerte nagy az érdeklődés, úgy hogy előreláthatólag egyike lesz a leglátogatottabb és legszebb mulatságoknak. A táncestélyt a kaszinó összes helyiségeiben tartják s a buzgó rendezőség mindent elkövetett, hogy a résztvevők a mai estét legkelembesebb emlékek közé sorozzák.

— Árad a Béga. A tavaszi esőzések és áradások hatása már erősen meglátszik a Bégen. Napról-napra emelkedik a vize, úgy hogy egészen kiszélesedett a máskor keskeny folyó. A vízállás

a „Pecen testvérek menete”, a „régi sous-k gyűjteményei”, a „hullócsillagok” stb. Politikai vonatkozásokban sem volt hiány, miről a „Chasuiak törzsének királyi vadászata (Marokkóban)”, a „császárné dragonysói” stb. tettek tanuságot.

Egészben véve a menetben 5 zenekar, három pompás elektromos izzólánggal kivilágított kocsis, 12 álarcos csoport, 400 katona, 40 tüzeltő és 20 tüzér volt nyeregtesen lovakon! Azonkívül a „Place Masséna”-n is több zenekar működött, akiknek folytonos össze-vissza játéka a legerősebb idegzetű zenebarátot is arról győzte meg, hogy az igazi nizzai karnevált élvezni.

A felvonulásban van valami különös ünneplésség, a tömeg még nagyon is bámul, tudni akarja, mely kocsis mit jelent, tehát még hiányzik az igazi farsangi hangulat. Ez farsang vasárnapjára marad. Régi jó barátom és földink, dr. Rosenthal Emil, ki 20 év óta lakik Nizzában, ez alkalomra meghitt magához. Az „Avenue de la Gare”-on levő pompás lakásán évente nemzetközi vendégekből álló társaság gyűl össze, mely szívesen keresi fel a múltan oly nagy népszerűségnek örvendő orvos és szeretetreméltó finom műveltségű neje otthonát. Az itt összegyűlt angolok, olaszok, amerikaiak, afrikaiak, németek és magyarok között bizonyára a legérdekesebb vendégek voltak nagy hírnevű hazánkfia Türr István tábornok és bájos leánya, a kikkel egy óránál tovább társalogtam. (Mellékesen megjegyzem, hogy a 83 éves tábornok most is visszatekint a nagybecskereki, ahol a 60-as évek elején, az első Béga-zabályozás idején tartózkodott.) De térjünk vissza a Karneválhoz. Már 1

órák, egy órával a hivatalos kezdet előtt, megtelek a Masséna-téren felállított tribünök és várakozással eltelt tömeg hullámzott az utcákon keresztül. A házak erkélyei és ablakai, részben azok teteje is sürdén megtelt kíváncsiakkal.

Pont 2 órakor ágyúlövés dördült el a kezdet jeléül, melyet nagy ujjongással fogadtak. Mindenki feszült várakozással leste az énnapi menetet. Ennek nagyságáról és pompájáról csak némi fogalmat nyújtanak a következő számok: Volt a menetben 14 nagy kocsis, 12 lovascsoport, egyenkint 20–30 lóval, 50 egyenkint 10–50 emberből álló csoport és 300 külön álarcos.

A kocsik közül legérdekesebb volt a „Char Court Circuit”, (rövidzárta) amelynek tetején egy közúti kocsis van, mely egy hidon kitélik és nagy bajt okoz. Keresztüljár egy kioszkon, felfordít egy autóbilit, ami által megbokrosodik egy paraszteszékérbe fogott ló, mely leugrani látszik a közönségre. Igen szellemesen kinyúlja a hatóság lassúságát a „Char Nice-Coni”, mely csigán lovagló polgárt ábrázol Coni nevű olasz városkából, mely 50 évvel ezelőtt iedult Nizzába és csak ma érkezik oda. Az előmunkálatok tudniillik 50 év óta folynak.

Egyike a leghatalmasabb kocsiknak volt a „Char du Diabolo”. Ezt a jelenleg oly népszerű játékot elől a mama üzi, míg az apa hátul a gyermekeket ringatja.

Legjobban bámulták a „Char du Bibendum”. Egy óriási autóbiliton, melynek előlő része egy csóhel torkát képezi, pneumatik abroncsokból alkotott kolosszus áll, mely felváltva majd az egyik, majd a másik oldalra hajlong. miközben

a karjaival a levegőben hódol, mintha mirident össze akarna zuzni, ami előbe kerül. Ezeken kívül még említésre méltók: a „Char de la Pochette de bienfaisance”, a „Char des Partund”, a „Char du déboulage ambulante” és a „Char des mefaits du jeu du Lotto ou de l'Autó”.

A lovascsoportok és az egyes álarcosok száma oly nagy és oly különféle, hogy alig lehet néhányat közülök felsorolni. Mindegyik egy eszméi, vagy egy aktuális szójátékot személyesített.

Különösen dalaas lovasoknak bizonyultak a gyöngyhalászok az ő királynőjükkel és a „Trotting et Trotting du Littoral” csoport, a francia Trotting (a kis maszamód) és az angol Trotting (ügetőverseny) szójátékból alkotva. Kitérő lovasok voltak a „Poires” (törte-tökfejek) is.

Este tündéri világítás mellett az összes kocsik és álarcosok újbóli felvonulása következett. Az Avenue de la Gare és a Place Masséna lángtengerhez hasonlítottak, amelyen át a hullámzó tömeg vonult. Az álarcosok közé a jellemző közzségi keveredett és csakhamar olyan farsangi élet fejlődött, amelyről csak annak van fogalma, aki személyesen részt vett benne. A nagyszámu zenekarok mindenike közülében tánchelyet rögzönöztek az utcán és apraja-nagyja, idegen és bennszülött, szegény és gazdag, katona és polgár, valamennyi egyforma leirhatatlan lelkesedéssel táncolt.

Nizza városa, mely mindeme farsangi mulatságról gondoskodott, büszke lehet ezidisi művére is. Az idegenek, kik rengeteg tömegekben nyomultak ide, nem fognak unatkozni.

Nizza, február végén.

B. L.

Tavaszi idény.

NEIZER ÉS GOLDSCHMIDT

Tavaszi idény.

NAGYBECSKEREK.

Nagy raktár kész férfi- és gyermek-öltönyök-, felöltök-, gallérok- és külön nadrágokban. Ujdonságok női kabátok-, raglánok-, kör-, és fecske-gallérokban. Angol és francia modellek.

253-6.1

Csakis szigoruan szabott árak mellett lesznek árusítva.

egyébként a folyamernői hivatal jelentése szerint a következő: Kostély + 130 Kiszetó + 118, Temesvár + 48, Béga-szentgyörgy + 132, Nagybecskerek + 105, Écskai zsilip + 7415, Béga-torok-zsilip + 7376. Nagyobb árad is egyébként egyelőre nem várható.

Veszett eb garádálkodása. Vörös Ferenc ittvarnoki gazdának 6 éves Margit leányát tegnap ott egy veszett eb marta meg. A szerencsétlen gyermeket azonnal Nagybecskerekre hozták, ahol dr. Nónay Pál járási orvos megvizsgálta és azonnal a budapesti Pasteur-intézetbe szállíttatta.

Betörés a Hunyady-utcán. A Finkelstein-féle cég Hunyady-utcai üzletébe ma éjjel ismeretlen tettesek alkulcsal behatoltak és az üzletből 120 korona pénzüsszeget elloptak. A nyomozás folyik.

Nagy sztrájk Szegeden. Az ujszegedi kenderfonógár munkásai azzal a kéréssel fordultak a gyár igazgatóságához, hogy a téli munkarend szerint továbbra is hat órák hagyják abba a munkát és nem a nyári munkarend szerint, azaz hét órák. Az igazgatóság a kérést nem teljesítette s erre — mint Szegedről jelentik — a gyár háromszáz munkása sztrájkba lépett.

Végzetes álom. Tegnap éjjel az egyik vásártéri éjjeli mulatóhelyen különös szerencsétlenség történt. Az ott alkalmazott Lénárd János nevű háziszolga ugyanis a szobájában mely álomba szenderült mikor Schaffián Mária gazdasszony hozzá benyitott, Lénárd a belépőtől okozott zajra almából fölriadt, hirtelen fölugrott és a vánkosa alatt levő forgópisztolyból a belépő gazdasszonyra lőtt. A szerencsétlen leány, kinek a golyó hasába furódott, azonnal összerogyott. A véres esetről értesítették a rendőrséget, ahonnan Reitter Oszkár rendőrszolgát jelent meg a helyszínen s a tényállást fővéve, Lénárdot letartóztatta. A szerencsétlenül járt leánynak dr. Mencer Izidor nyújtotta az első segélyt, majd pedig bevitette a kórházba. A lövöldöző szolga azzal védekezik, hogy nagyon gonosz álma volt s mikor a gazdasszony belépett, felriadt s azt hitte, hogy a leány folytatódik és rablók törnek rá. Teljesen egybehangzólag nyilatkozik a szerencsétlen sebesült is, aki azt mondja, hogy a szobába való belépésének zajára Lénárd febredt, megijedt és magát elkiáltva, almából még fel nem ocsudva lőtt reá. Schaffián Mária életbenmaradásához nagyon kevés a remény, mert a golyó a hashártyát átszakítva, a beleibe furódott. A boldogtalant, akinek a végzetes álom életébe kerülhet, a kórházban ápolják.

A t. hölgyek tudják legjobban, mily fontos a szép üde arc, mily hatalom és kincs az, mily előnyökben részesül egy szép nő. Szépnek lenni azonban igen nagy feladat. Nem elegendő, hogy valaki csinos, fess, megnyerő külsejű és kedves legyen, hanem a legfontosabb, hogy arcbőre tiszta legyen. A nők tudják ezt és azért igen nagy gondot fordítanak az arcbőr ápolására és a szépség emelésére. Nem titok, hogy a valódi Földes fele Margit-crème az egyedüli szépitőeszer, mely 5-6-szori használat után eltávolít kiütést, pattanást, szepőket, májfoltot és az arcot fehérre, finommá teszi. Nagy tegely 2 kor., kisesi 1 kor. Kapható minden gyógyszerárban, de óvakodni kell az utaztatástól. Postán küldi a készítő: Gutori Földes Kelemen, gyógyszerész Arad.

Az anyakönyvi hivatalból. A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legújabbán a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Stojanovics Vélykó, gk. géplakatos és Gruin Emilia gk. — Hegedűs Szlavko, gk. napszámos és Gyorgyevics Danika gk. — Csorba József, rk. napszámos és Borbély Viktória rk. — Károlyi Ferenc, rk. napszámos és Klein Anna rk. — Ferdinardi József, rk. könyvkérkedő és Adamó Bertha, rk. — Gruin Atanáz, gk. földmives és Jovityin Emilia, gk. — Dutzik István, ág. ev. pincér és Szehr Anna rk. — Schubert Ferenc, rk. kereskedő és Teichter Mária rk. — Zsivkov István, gk. napszámos és Kiszinszki Tecdora, gk. — Bergkessel János, rk. bádógos és Ráber Anta, rk.

Születések: Molnár Gergely, ref. Máv hivatalnok leánya. — Gardinovacski Milivoj, gk. gyalogos, fia. — Grünzweig László adóhivatali segéd, fia. — Tóth János, gk. házmester, leánya. — Rosival Vilmos, rk. borbély, fia. — Dimitrie-

vics Szilárd, gk. napszámos, leánya. — Athanakov Euthim, gk. földmives, fia. — Sapnger Ede, rk. keményseprő, fia. — Néhaj Grozdán Dusan, gk. földmives, fia. — Kuszó János, ref. napszámos, fia. — Özv. Baumann Józsefné, rk. napszámosné, leánya. — Avramov Florián, gk. napszámos, fia. — Zadrin György, gk. napszámos, fia. — Deutsch Sámuel, izr. kereskedő, fia. — Mihály József, rk. vonatmálhászó, leánya. — Berkity Dusan, gk. napszámos, leánya. — Konstantinovic János, gk. napszámos, leánya. — Halnay Agoston, rk. postaszolga, fia. — Lámbity György, gk. zenész, leánya. — Szöllőssy Mihály, rk. közműves, fia. — Ikity Arkadusz, gk. juhász, fia. — Raduk Márk, felek. kiv. napszámos, fia. — Czvejanov György, gk. napszámos, leánya. — Atyim György, gk. napszámos, fia. — Binder József, rk. törvénytudó, fia.

Halálozások: Babinszky János, ág. ev. 36 éves napszámos, tüdővész. — Özv. Berndt Antalné, rk. 85 éves, aggkor. — Özv. Hoffmann Mátysné, rk. 61 éves, szivbaj. — Gil István, rk. 6 hónapos, orbánc. — Burger György, rk. 55 éves napszámos, tüdővész. — Bugár Jakab, gk. 72 éves, vízbe fullt. — Özv. Barnik Györgyné, rk. 68 éves, aggkor. — Özv. Maller Peterné, rk. 81 éves, aggkor. — Özv. Leitterman Józsefné, rk. 52 éves, tüdővész. — Petrovics Kristóf, gk. 44 éves napszámos, rák.

Sok év megfigyelés. Emésztési gyengeségek-nél és étvágyhiánnyal, általában minden gyomorbeteg-nél a valódi „Moll-féle seidlitz porok” bizonyultak a leg-sikeresebbeknek a többi szerak fölött, mint gyomor-erősítők és vértisztítók. Egy doboz ára 2 kor. Szét-küldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által Bécs, L., Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban határozottan Moll A. készítménye kérendő az ő gyári jelvényével és alá-írásával. (3)

A sós savanyú vizek királya névvel illetik szakkörökben a málnái Siculia forrásvizet s méltán, mert ez a természetes forrásvíz kipróbált kitűnő hatással van a gége, torok, tüdő és gyomortálmaknál, páratlanul nyálkoldó és étvágygerjesztő. Hatása gyors, amennyiben a gyomorgéget azonnal megszünteti. Magyarországi fő-raktár: Brázay Kálmán, Budapest, VIII., Jozsef-köru. 37.

Heti rovat.

— március 7.

Oh bűnbánás gyönyörű ideje, ébredő komoly-ság értékes és gazdag korszaka, amikor a parket-tek csendes virágaira dermesztő és nehéz té- borul, ellenben a föld meleg szivéből fakadva, illatos és üde virágok nevető tavaszra mosolyo- gnak: bűnbánás sötét és mégis lelkeket csókoló korszaka, hozott a napfényt szőró jó Isten! Maholnap szerelmes leszek a kék és szelid ibolyába, jönnek a rózsák, a kacagó, a nehéz illattól parfümös, kacér rózsák, rám tekint a komolykodó, de azért fehér és ártatlan gyöngy- virág és jönnek a kartonruhák, az igénytelen kis kartonruhák, amik gyönyörűen beleilleszkednek a természet felrészült rendjébe, és eltűnnek a nehéz- agyonöltés és nyugalomra vágyó selyemruhák és a cipkefodrák körül és a belésük mélyén fanyar báii álmok pihennek el, — az Isten nyugosztalja őket!

Pont. Szerencsésen végigtáncoltuk az éltünk éven e visszatérő holond hónapjait, amit komoly természetűdősök „télnek” neveznek és Karneval herceg dörmögő medvévé alakult át, nyarára — téli álmodni Kérdemesült és elfonyadt takarítónők száraz seprőkkel táncolnak mostaná- ban a dévejség fehér termeiben — elaggott banyák, álmodozó és fiatal tüdőrek helyett. És alszik a frakk és az ellopott selyemkendő és a szekrények alján por lepi a fehér és ferde sarku báli cipőt és a ruháról leszakadt hosszú kék szalagot, és csendélet van az átviharzott szivünkben, hacsak a báli termekben nem fogott szikrát ez a könnyen sebezhető, veszedelmes szervünk, amely esetleg csak most ég igazában lobogó és szines lángokkal.

Mert valamin nádfedeles kunyhók fiatal lakóira szelid csókkal ráborul a szerelem meleg álma, ugy a tánctermek elegáns milieu-jébe is loppal és észrevétlenül besurran a lelkek ezer-

éves, fiatal démona. Szerelm a bálteremben, olyan ez, mint egy hangos, hosszú sóhajlás nevető akkordok között, mint egy cüdes kis pillangó csicsergő fecskék között. De mert a kors szeszélyes keverő-mester és akkor vezet minket a táncba, amikor neki esik jól, — kedves csodák történnek még e világon, amely ezek nélkül unalmas és tires volna és e szerelmi csodák hijján a nő részére a napilapok érdekessége és a pletykák gyönyörűsége minden értékét veszítené. De e csodák léteznek, a napilapok megéneket és a pletykák gazdagon virulnak — adjatok hírlát, óh nők, a lovagias és jóságos sorsnak, ennek a kitűnő szakácsnak, aki a zsurasztaok számára izletes és finom dessert-et készít, amely sokak- nak — a kenyere.

Szerelm a bálteremben, amely flirt-tel kezdődik és házassággal — nem végződik! A báli szerelem rendezés olyan, mint a könnyen robogó vonat, amely állomás előtt — kisklik. A báli szerelem, kedves kis barátom, edestestvére annak a rózsának, amely szerelmes udvarlód jóvoltából a kebleden pihen és míg a bálterem- ben pompázva virít, mire hazaérsz, kilehelte a lelkét. A báli szerelem se tud — haza érni. Pedig ez a szerelem, amikor már azzá nőtt, igaz és mély és épp oly arisztokratikus, mint a nádfedeles kunyhó mélyen lobogó nagyézés. De születésakor nem dajkálta a tiszta és meleg el- gondolás és nagygya serdülése perceiben el- mélyítő komolyság helyett olcsó flirt-tel tápiálták és az intimitás édes percei kimaradtak a szerelmi műsorból. Valami fogyatékoságban szenved ez ez az érzelem, a báli környezet tarkasága, józan emberek hideg és számító gondolkozása, má- morba kergető dallamok nehéz ütemei, mind- miud ráfélszenek erre a gyöngéd és szelid érzésre, erre a gyöngé kis viragra, amely a némaság üvegburája alatt virít a legszebben. De a flirt világában ennek a virágnak — óh emberi műveszet! — nehéz penzszaga van, megkörnyé- kezi a férfiak számokban élő szerelme és mivel ezek a számok sok-sok nullával végződnek, ren- desen — nulláival végződik a szerelem is. Vala- mikor — így regelik az apáink — nem így volt. A flirt, az általános kacérság megszületése előtt romantikus és fiatal szíveket hoztak az emberek a tánctermekbe és volt meleg barátság és egyenes szeretet az emberek között. És a böjt kezdetén arról regéltek kedves csevegések keretében, hogy hány házassággal végződött az elmúlt farsang és akkor ez még ugyanannyit jelentett, mint hogy hány fiatal szív dobbant össze erős es igaz, el nem lobbanó, egymásért való rendületlen szerelmekben.

A balok krónikása ma nem így számol be. Referál 20-30 mulatságról, de ezekben a szá- mokban nincsen szerelem, mivel a szerelmekben — csakis számok vannak. Reménykedő család- anyák megújuló gondai tekintenek a bizony- talan jövő elé, amely sohasem volt annyira bizonytalan, mint a mi napjainkban. Ujra el- robogott egy eredménytelen, zajos, könnyűszárnyu farsang és újra elfoglalta trónját a gondok világ- fojedelme. És madárcsicsergéstől lesz hangos a táj és párosával szállnak a lepkek az egymásra hajto virágokra és párosával tér vissza fészkébe a fecske és nádfedeles kunyhójába haza hozzá pár- ját a fiatal legény, mivel a természetben csak életfakasztó szerelem él és hiányzik a mosolygó számítás, az udvarias hazugság és a könnyűvérű flirtelés.

A mondókámnak vége, csak egy kis javi- tásra szorul még. Dátumnak a ciklem fője a hét utolsó napját írtam. Pedig mikor e sorokat írom, hétfő van és most kezdődik a hét. De minden jóslási tehetség nélkül megjövendölhetem, hogy a hét úgy fog végződni, mint ahogy kezdődött. És ha közben mégis történnék valami Nagybecske- reken, akkor ez, kedves olvasóm — csak az álmodban történhetik.

—odi.

Alapítottatott 1897.

Torontá vármegye legnagyobb kalapraktára.

Állandó raktár 20.000—25.000.

Telefonszám 213.

LIPTAY DEZSŐ NAGYBECSKEREK

kalap- és uridivat-áruháza

14-16.10

Vihareros lodenkalap a legjobb garantált formatartó.

Bórkabátokban nagy választék 60 koronától.

Plüschkalapok minden formában 7 koronától kezdve.

TAVIRATOK.

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, március 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén minden érdeklődés nélkül folyt tovább a házszabályrevízió vitája s alig huszhuszonöt képviselő volt jelen az ülésen. Ma felszólalt Vajda Sándor nemzetiségi képviselő is, akinek az ismeretes afférje volt s nagy lármát keltett, de azután a vihar elcsöndesült s zavartalanul beszélhetett.

Az ülést Justh Gyula elnök 10 órakor megnyitja, majd a jegyzőkönyvet hitelesítik.

Napirend előtt Lengyel Zoltán a házszabályokhoz szól s Andrassy Gyula grófnak a tegnapi zárt ülésen mondott beszédével foglalkozva, azt hangoztatja, hogy nyilatkozzék a kormány a végleges házszabályrevízióról.

Az elnök figyelmezteti, hogy ez nem tartozik a házszabályokhoz, mire

Lengyel Zoltán azt fejtegeti, hogy azért hozza ezt föl, mert sürgős szükség van ez irányban a kormány nyilatkozatára.

Most áttérnek a házszabályrevízió vitájának folytatására

Ma Supilo Ferenc horvát képviselő szólal föl elsőnek a házszabályrevízió ellen s a horvátok nevében deklarációt olvas föl, amely szerint a házszabályrevíziót a horvát országgyűlés elé is kellene vinni s azután egy kiküldendő regnikoláris bizottság intézze el azokat a sérelmeket, a melyeket a házszabályrevízió a horvát delegátusoknak okoz.

Az elnök figyelmezteti, hogy a horvátok a magyar képviselőházban nem delegátusok, hanem képviselők.

Supilo elismeri, hogy itt képviselők, de Horvátországban delegátusok. Egyébként ismételtén kijelenti, hogy a Nagy Emil-féle indítványt nem fogadja el.

Wekerle Sándor miniszterelnök kijelenti, hogy minden komoly politikus tudja, hogy a képviselőház tanácskozásának rendjét meg kell óvni. Ezt csak megerősíti a horvátok eljárása. Nem hagyhatja szó nélkül azonban azt a vakmerő követelést, hogy a magyar parlament szuverén intézkedéseit a horvát képviselőház elé vigyék. Nem bocsátok közjogi fejtegetésekbe Supilóval szemben, mert ez elemi dolog, de nyomatékosan kijelenti, hogy a horvátoknak Supilo által tolmácsolat követelését a legenergikusabban visszautasítja. (Éljenzés.)

Ezután Blahó Pál nemzetiségi, Roits Milán horvát és Mrksits Jásó szerb nemzetiségi beszélnek a házszabályrevízió ellen.

Most az elnök a jegyzőhöz fordul s kérdi:

— Ki következik?

— Vajda Sándor — mondja a jegyző.

Vajda Sándor nevének hallatára óriási lármá tör ki a függetlenségi képviselők között s a leghevesebb kiáltások hallatszanak:

— Gazember! Bitang! Zsivány! Hazáruló! Nem hallgatjuk meg.

A függetlenségi képviselők is vonulnak s Vajda Sándor néhány horvát és nemzetiségi képviselő előtt beszél a revízió ellen.

Utána Lukács László következett volna szólásra, de a Ház engedelmével heszedét hétfőre halasztotta.

Az ülés végén dr. Nagy Dezső interpellálta a kormányt a fővárosi lakásinség és drágaság dolgában.

Bredicianu Coriolan pedig a belügyminisztert interpellálta, mert szerinte a románok lakta vidékeken a jegyzők törvénysértéseket követnek el a románokkal szemben.

Az interpellációkat kiadják a minisztereknek s ezzel az ülés véget ért.

A király Budapesten.

Budapest, március 7. („A Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, ottani udvari körökből azt a hirt jelentik, hogy a király március végén Budapestre jön s április közepéig a magyar fővárosban marad. Ha a delegációk májusban összeülnek Budapesten, akkor a király ismét lejön Bécsből.

Uj főispán.

Budapest, március 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) A király Filka Antal csanádi főszolgabíró Hódmezővásárhely főispánjává nevezte ki.

A függetlenségi párt programja.

Budapest, március 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) A függetlenségi párt intézőbizottsága tegnap esti ülésén foglalkozott azzal az eszmével, hogy szüksége van-e a pártnak új programra. A tanácskozás az a felfogás domborodott ki, hogy a pártnak új programra nincsen szüksége s hogy a függetlenségi pártnak benn kell maradni a koalícióban, amíg az feladatát egészen nem teljesíti.

Árvízveszedelem.

Budapest, március 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Lippáról sürgönyzik, a Maros vize annyira megáradt, hogy a partja mentén fekvő községeket előnással fenyegeti. Különösen nagy veszedelem fenyegeti Máriaradnát és Solymos községet.

Földrengés Kecskeméten.

Budapest, március 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Kecskemétről sürgönyzik, ott tíz másodpercig tartó heves földrengés volt. A földrengés nagy rémületet keltett a városban, de kárt nem okozott.

Határidő-üzlet.

Budapest, március 7. (A nagybecskerekeli Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra 1908.)	23 54
Buza (októberre 1908.)	19 48
Rozs (áprilisra 1908.)	21 04
Rozs (októberre 1908.)	17 08
Zab (áprilisra 1908.)	15 48
Tengeri (májusra 1908.)	13 20

Közgazdaság.

A „Normes” Magyar Általános Váltóüzlet R.-i. (Budapest), heti jelentése a tőzsdetárgyakról és a pénzpiacról.

— március 5.

A budapesti értéktőzsde az elmúlt héten az fizetlenség jegyében folyt le, miután a new-yorki tőzsde hanyaságáról beérkezett hírek a spekulációt tartózkodóvá tették. A forgalom ugy nemzetközi, mint helyi értékekben a minimumra redukálódott. Mint érdekes jelenség fellemlhető az első magyar általános biztosító társaság jubiláris mérlege, mely ezen vállalat üzletmenetét a legkedvezőbb színben tünteti fel. Az igazgatóság a legközelebb megtartandó közgyűlésnek javaslatba fogja hozni, hogy a részvénybirtokoknak az elmúlt évre 50 koronányi rendes osztalékon felül 250 korona jubiláris osztalék címén fizetessék ki, mely körülmény folytán ezen részvények árfolyama lényegesen emelkedett.

Az Alpine Montan-Gesellschaft rendkívül kedvező mérlegével kapcsolatosan élénk kereslet tárgyát képezték a rimamurányi vasmű részvények, melyek árfolyama emelkedést tüntet fel.

A befektetési értékek piacán csekély üzlet volt, míg a sorjegypiac jóformán teljesen el volt hanyagolva.

Az angol bank ma tartott ülésén a londoni kamatát 4% ról 3 1/2% ra mérsékelte. Valószínűnek tartják, hogy a legközelebbi napokban a német bank is le fogja szállítani hivatalos kamatát, minek megtörténte után az osztrák-magyar bank kamatának 1/2%-kal leendő lezártítását várják.

A hét nevezetesebb árfolyamváltozásai a következők voltak:

	február 27.	március 5.
4% magyar koronajáradék	94 55	94 45
magyar hitel részvény	778 —	774.75
rimamurányi vasmű részvény	539 —	541.75
Első magyar ált. bizt. részvény	10375 —	10325 —

Nyiltér.

(E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk)

Robitschi étvágyat gerjeszt,
Tempel- elősegíti az emésztést és
forrás szabályozza az anyagcserét.

Magyarországi főraktár:
Hoffmann József,
Budapest, V., Báthory-utca 8.

248-4-1

Eljegyzési - és „Henneberg”
Lakodalmi- selyem 75 kr-tól
Eamast - feljebb, bérmentve és
Dollenne - vámmentesen. Mint
postafordultával.

Megrendelések bármely nyelven intézendők:
an Seidenfabrik. Henneberg in Zürich.
(41/b-8.3)

Serravallo's
féle
CHINA-BOR vastartalommal
Hygienikus készítés Bécs 1906. Államaj, díszítéssel és nagy aranyérem.

Erősítő szer: gyöngélkedők, vérszegények és lábadozó betegek számára
Étvágygerjesztő, idegerősítő, verjavító ital.
Isé kellenek. Több mint 5000 orvos elismerés.
J. SERRAVALLO, Trieste-Barcola.
Megrendelhető minden gyógyszerüzletben. 1/2 literes palack K. 2.60, 1 literes palack K. 4.80

Hirdetés.
Az „ILLICS”-féle
szálloda és kávéház
Perlaszon,
f. évi október hó 1-től több évre
bérbe adatik.

Bővebb felvilágosítást alulírt vendéglő-tulajdonos nyújt.

242-33 **ILLICS DÖME.**

Nyomdász-tanuló
jó családból
azonnal felvétetik.

ELSŐ NAGYBECSKEREKI SZAPPANGYÁR

Alapítva 1880.

Gyárt mindennemű mosó-, házi- és pipere-szappanokat, faggyu, templom és viasz-
gyertyákat, legelőcsőbb napi árak mellett. Mintázott ajánlatok ingyen.

Telefon 170.

Szöllőkaró.

Mindenemű épületfa, lécs és deszka. Szerszám-,
bognár-, mű- és tűzifa. Szén és kovácsészén.

(256-12.1)

Kapható:

KURLÄNDER IMRE

Nagybecskerek,

Korona-utca, Gizellapart és Aradáci-utcai raktárakban.

Üzlettulajdonosok figyelmébe.

Mérlegképes könyvelő,
magyar, német levelező, elsőrendű
irodai erő ajánlkozik fél napi, vagy
esti foglalkozásra. Elfogad könyvek
berendezését és mérlegezést, oktatást
ad az egyszerű és kettős könyvvitelben,
valamint magyar és német kereske-
delmi levelezésben, mérsékelt díjazás
mellett.

Szíves megkeresések „Megbízható”
jelige alatt e lap kiadóhivatalába
kéretnek. 30-x-20

Deutsch Samu

elad hizlaldájában készült prima

házi szappant

80 fillérért kilogrammonként.

DEUTSCH JAKAB ÉS TÁRSAI
NAGYBECSKEREK.

251-1.1

Vendéglő átvétel.

Alulírott bátorkodom a nagybecsü kö-
zönség tudomására hozni, hogy az

Ellmer-féle vendéglőt

átvettem, és hogy igyekezni fogok kitünő
ittallal, izletes étellel, valamint pontos ki-
szolgálással nagybecsü vendégeim bizalmát
megnyerni.

Naponta kitünő pilseni sör friss
csapolása. 1 pohár 20 fillér.

Kitünő magyarádi bor az utcán át itterenként 76 f.

A t. c. közönség szíves látogatását
kéri

Braun György,
vendéglős.

252-1.1

Szabad kézből

ELADÓ

a koronautcai 559. számú

HÁZ

20-x-10

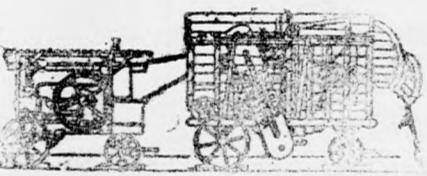
Tulajdonos

Nagybecskereki takarékpénztár.

MÓTORVEVŐK FIGYELMÉBE!

Herkules-motorvállalat, Budapest, V., Váci-ut 30.

Ajánlja egy cséplési, mint malomüzemre kitünően
alkalmas, legegyszerűbb benzinlokomobiljait, melyek
V. ker., Váci-ut 30. szám alatti gyárban bármikor
üzemben megtekinthetők.

Teljes
jótállás
kifogástalan
üzemért!

Üzemzavarok kizárva! Bámulatosan egyszerű szerkezet!

Rendkívül csekély benzinfogyasztás!

:: 13-14 éves fiú is kezelheti! ::

Arjegyék ingyen! Olcsó árak részlettűzítésre!

200 darab elismerő levél a Magyarországon üzemben levő motorokról!
(175-26.3)

A Temesvári-utcai (1482/41. sz.)
vasuti megálló előtt egy üz-
leti célokra felette alkalmas

h á z

szabad kézből

— eladó. —

Bővebb felvilágosítást e lap kiadóhivatala nyújt.
(258-6.1)

T. C.

Van szerencsém a nagyérdemű hölgy-
közönséggel szíves tudomásvétel céljából
közölni, hogy helyben, özv. Lucsics Miklósné
házában, a gimnázium-utcában a volt „Branko-
ván”-féle

női kalap- és divattermet

átvettem és a magam neve alatt tovább
vezetem.

Közlöm, hogy néhány nappal ezelőtt
Bécsben voltam és személyesen eszközöltem
a legelőkelőbb cégeknél bevásárlásaimat és
az utolsó divatnak legizlésebb cikkeit be-
szereztem.

A legújabb bécsi és párisi divat-
cikkkel díszített kész kalapok,
valamint formák is bő választékban a tisz-
telt hölgyközönség rendelkezésére állanak.

Vállalkozom a legkényesebb igényekkel
szemben is a szakmamba vágó összes
munkáknak izléses és gyors készítésére.

Áraim szabottak! ••• Kiszolgálásom szolid!

A tisztelt hölgyközönség szíves támo-
gatását és b. megbízásait kérem.

Nagybecskerek, 1908. március hó.

Teljes tisztelettel

(255-1.1)

Meković Zorka
azelőtt „Brankován”

Két jó házból való leány mint
tanonénok azonnal felvétetnek.

Csanádi székeskáptalan temessági
uradalmában 12 drb 2 éves rend-
kívül szép, hágó képes, magyar faj

tenyészbika

— eladó, —

melyek bármikor megtekinthetők.

Előzetes értesítés mellett az uradalmi

tisztartóság Ság vasutállomásra bár-

mely vonathoz vevőknek kocsit bocsát

:: :: rendelkezésre. :: ::

223-2.2

A SZÉPSÉG!

Minden hölgynek kétségtelenül leghőbb vágya,
hogy mentől szebb legyen s hogy ezen célját elér-
hesse, megragad minden alkalmat, a legképtelenebb
dolgokkal kengetve arcát. — A legtöbb esetben
saját kárára teszi ezt, mert nemcsak, hogy szép
nem lesz, hanem ellenkezőleg sok esetben tönkre
teszi arcóbörtét úgy, hogy igen hosszú idő, gondos
ápolás kell ahhoz, hogy ismét helyrehozza.

Az a világon egyedülálló siker, melyet Földes
Kelemen aradi gyógyszerész Margit-Créme-jével elért
(különösen Francia- és Németországban), sok embert
arra birt, hogy ezt a világhírű, ártalmatlan és az
arc minden tisztálansága (széplő, májfolt, kiütések
s.b.) ellen páratlanul és csodálatosan ható szert utá-
nozzák. — Természetes, hogy ez senkinek sem sike-
rül, mert a Margit-Créme készítésének titkát senki
más nem ismeri, mint a feltaláló és készítő s épen
azért, mert a titkot soha senkire sem birta, hanem
minden egyes készítményt maga állít elő, a Margit-
Créme mindig egyforma, annak kidőgozása a leg-
gondosabb, tehát hatása is rögtöni és biztos. —
Ovakodjunk tehát arcunkat mindenféleképpen kengetni
és használjunk oly s ert, melyet angol, amerikai és
francia hírneves orvosok is ajánlanak, mi t egyedül
biztos és ártalmatlan szert az arc szépítésére és a
szépség megőrzésére. — Ez a világhírű szépítőszert
a Földes-féle Margit-Créme, mely már 4-5 napi hasz-
nátal után teljesen átalakítja az arc börtét, eltünteti
a szeplőket, májfoltokat, kiütéseket, bőrtakat, mit-
esszert arc- és kézvrösséget. Az arc ideális szép,
üde és ifjú lesz s a mellett a Margit-Créme teljesen
ártalmatlan.

Egy tégely ára 1 korona, Margit-szappan 70
fillér és Margit-pouder (fehér, rózsás és crème szín-
ben) 1 K. 20 fillér. — Ezen szerek mindegyike külön
is használható. — A földes-féle Margit-Créme kap-
ható a világ minden nagyobb gyógyszerertárában, ahol
pedig raktáron nem volna, tessék egyenesen a készi-
tőnek így címezve írni: Földes Kelemen gyógyszer-
ész, Arad.

Főraktár Nagybecskereken:

Benkovich Mihály, Basch Ernő, Ja-
kobi Armin és Kellner József gyógy-
szerészeknél. Melkuhn Dezső drog.

257b-10.1

Hirdetések

felvétetnek a „TORONTÁL” kiadóhivatalában

WEITERSCHAN JAKAB.

Főizlet Hunyadi-utca,
Tők-lizlet Német- és Aradáci-utca sarkán

Ajánl gazdagon felszerelt **anyag- és fűszerárú**
olkkain kívül
a tavaszi vetéshez **friss magféléket**, úgymint:
tuterna, angol fokfű, valódi obárdorfi répa-
magot, mindenféle fűszek- és virágmagot
a legjobb kellei minőségben.

== Ruffia, kékkő a legjobb minőségben. ==

Föld- és faacdfesték, lakk, bronz, olaj- és
olajlakk-festék, emallak, brunolin.

==== Kőműves- és festőecsetek. =====

Állandó faktár csemént, portland, mész, ház-
tetőlemez, kátrány, karbonneum, koosl-
kenőcs és gépolajban.

Saját termésű

bor és törköly-pálinka.

Ugyanitt

**50.000 darab európai nemes
szőlővessző tiszta minőségű eladó.**

143-52.6

2237. sz. 1908.

250-2.1

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idel Temesvári Szent-József

országos vásár

t. é. márc. 19. bezárólag márc. hó 23-ig
fog megtartani.

Mindenféle állat felhajtása az országos vá-
sárra március 19-től, csütörtökön reggeli
5 órától kezdve meg van engedve.

Temesvárott, 1908. évi február hó 18-án.

A városi főkapitányságtól:

BEE FERENC, főkapitány.

„Steckenpferd“

12-6.4

lillomtejszappan

készítője Bergmann & Co. Dresden

u. Tetschen a/E.

Naponta érkező elismerő levelek azt bizo-
nyítják, hogy ezen készítmény a legjobb

gyógyszappan a szeplo ellen és általa nyer-
hető legeredményesebben tiszta, fagy és

rózsás arcból. Kapható darabonként 80 fillér-
ért minden gyógyszerárban, drogueriában,

illatszerek kereskedésben és fodrászüzletben.

Zongoraművész

(vizsgázott középiskolai
tanár, áldozópap) ..

tehetségesebb zongora-
növendékeket vállal.
Legjobb bizonyítványokkal.

— Cim a kiadóhivatalban. —

245-2.2

52/1908. szám.

249-2.2

Figyelmeztetés.

A közelgő husvétii ünnepek alkalmából
felhívjuk hitközségünk tagjainak figyelmét
arra, hogy a tennálló és törvényben levő
szabályrendeletek értelmében a

husvétii kenyerek (macot)

előállítására, valamint a macotból előállított

liszt és dara árusítása

nem a szabad ipar, hanem a hitközségi
autonomia körébe tartozik és hogy hit-
községünk tagjai csakis az általunk fel-
jogosított

Eckstein Samu macot-sütőtől

szerezhetik be szükségletüket.

Figyelmeztetjük tehát a t. hitközségi
tagokat, hogy a **macotnak**, vagy a **macotból**
előállított liszt és darának idegen helyről
való behozatalától tartózkodjanak, mert a
csomagok beérkezéséről a városi rendőrség
esetről-esetre értesítve leend is, így azon
jogunkat, hogy az idegen helyről beszálli-
tott fent elősorolt készítményeket **hatósá-
gi'ag elkoboztassuk**, a legszigorubbán gya-
korolni fogjuk.

Nagybecskerek, 1908. évi március hó
6. napján.

Az izraelita hitközség elöljárósága:

Löffler Jónás,
titkár.

Dr. Mangold Samu,
elnök.

1539/1903. sz. Nagybecskerek r. t. v. polgármesterétől.

Árlejtési hirdetmény.

A városi előfogati szolgálomány bérbe-
adása céljából Nagybecskerek r. t. város
tanácsa 1908. évi márc. hó 14-én d. e. 9
órákor a városi II. tanácsnoki irodában
szóbeli árlejtést tart, melynek feltételei ugyan-
azon irodában a hivatalos órák alatt be-
tekinthetők.

Nagybecskerek, 1908. évi márc. 7.

Dr. Perisics Zoltán,
polgármester.

260-1.1

Elköltözés miatt

az egész lakás és irodaberendezésem,
komplett ebédlő, hálószoba, nappali,
rövid zongora, fűthető fürdőkád, írő-
asztalok, pénzszekrény, iratszokrény,
másológép, írógép, 500 kilós mérleg,
minden kifogástalan állapotban, alig
egy évig használva

== olcsón eladó. ==

Helyiségem kiadó és akár azonnal
átvehető.

LEDERER JÓZSEF

Fő-utca, Kovács-féle ház.

Telefon 209.

Telefon 209.

246-3.2

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség b. tudomására
hozni, hogy a helybeli **Sehenk Herman-féle könyv-, zenemű-
és papírkereskedést** megvettük s azt

Almásy és Szepessy
cég alatt tovább vezetjük.

A midőn a n. é. közönség szíves támogatását kérjük, vagyunk
pontos kiszolgálást előre is biztosítva

Almásy Elek.

kiváló tisztelettel
229-x 5

Szepessy Titus.

Kämpfner Dániel

mechanikus **NAGYBECSKEREK,**

József-Főherceg-utca 5., a nagyhidnál.

■ Elvállalok házi csengetyűk
és házitelefónok berende-
zését. ■

■ Kerékpárok, i r ó g é p e k,
varrógépek, grammofónok,
kötőgépek javítását ■

■ és mindennemű a szakmába vágó
munkákat szavatolas mellett pon-
tosan elvégzek. ■

Házicsengetyűk tartartását évi általány ellenében
eszközölöm. ■ ■ ■

225-26.3

4000 drb

használt, de tejesen jókarban levő

álláspallók jutányos áron

eladandók.

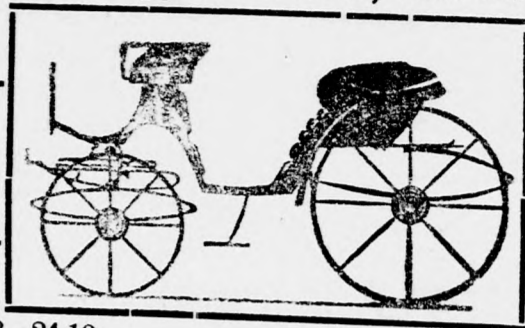
HOFF NÁNDOR ÉS TÁRSAI.

211-3.3

Mindennemű kocsikat (hintó, homokfutó, halotti s más egyebet) készitek a legujabb mód szerint, valamint javítok olcsón és gyorsan, szintugy jutányosan cserélek be ócskát ujak fejében. E szakmába vágó kovács-, bognár- és nyerges-munkát szintén elvállalok.

Amend Ferenc kocsigyártó **Nagybecskerek**, Aradáci-ut, a régi kórházzal szemben.

Versenyképesség!

Versenyképesség!

18-24.10

Meiszner Ede kocsikovács, okl. patkókovács **Nagybecskerek**, a régi kórház átellenében.

Elvállalok mindenféle hintó, halottaskocsi stb. újdonságok készítését, valamint javítását is a legelőnyösebb árak mellett.

Miután eddig nagyobb kocsigyárakban működtem, azon helyzetben vagyok, hogy a legkényesebb igényeknek is megfelelek s kérem a nagyérdemű közönség támogatását.

**LEGJOBB MINŐSÉGŰ
HÁZAI
GYÁRTMÁNYŰ
OKMÁNY, IRÓ ÉS
FOGALMI PAPIROK**

KAPHATÓK MINDEN JOBB
PAPIRKERESKEDÉSBEN

34-49.10

A világ legjobb
cigaretta papirjai
mégis csak a

„Les Dernières Cartouches“
extra et vergé

„Mizpah“ vergé

„Ramses“ vergé

„Le Zouave“ vergé

a világhírű cigaretta papirgyár

Braunstein Frères, Paris.

Saját papirgyára CASSICOURTBAN Mantes mellett (Franciaország).
Alapítva 1878. 17-21.10

Csak „SICULIA“ névvel ellátott üvegek valódiak.

A SICULIA forrás-víz

A legjobb gyógy- és asztali itatóvíz

A gyomor-égést azonnal megszünteti.

Páratlan nyálkaoldó és étvágygerjesztő.

(32-26.10)

A gége torok, tüdő, gyomor, bél, vese, hólyag hurutos bántalmainál főlülmulhatatlan

Magyarországi főraktár:
BRÁZAY KÁLMÁN
Budapest, József-körút 37.
Telefon 59-46.

A sós savanyúvizek királya. Kapható minden gyógyszerárban, drogeria és fűszerkereskedésben.

Armbruster József

fűszer-, festék- és osemegye-kereskedő

== Nagybecskerek, (Főutca). ==

Cognac, kiváló finom szilvorium, törköly, valódi szepesi borovicska, vanília, császárkörte stb. likörök.

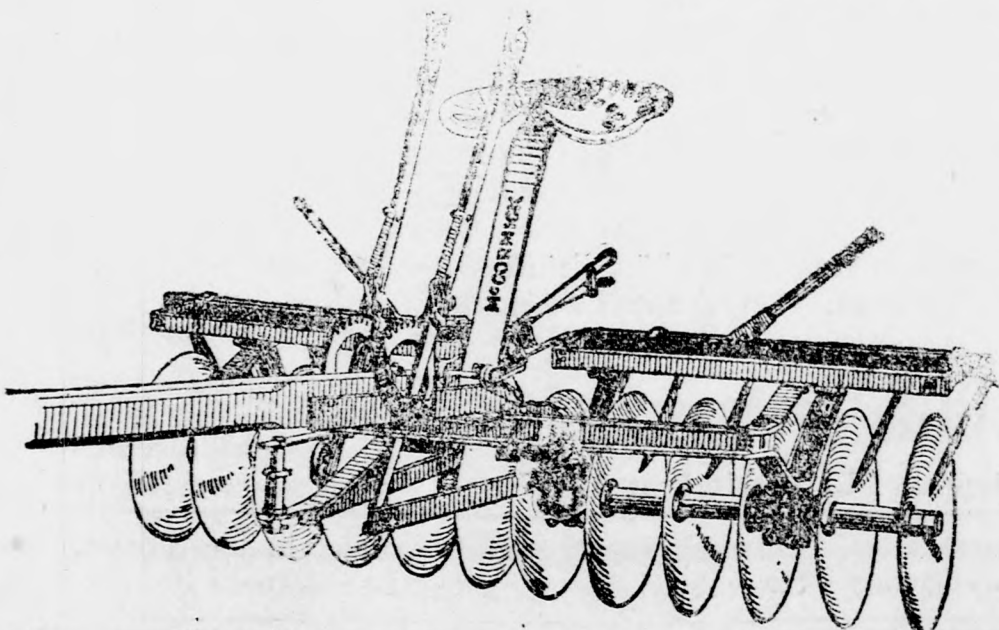
Különös jó minőségű kávé.

Cukor, bonbonok, szalámi, szardiniák, sajtok
16b-8.4 mindig a legfrissebb állapotban.

Pontos kiszolgálás. Pontos kiszolgálás.

Vezérképviselői a

Hofherr és Schrantz cséplőgépgarnitúrának és gazdasági gépeinek
Ganz és Tsa r. t. motorai, malomberendezései és gőzkeőinek
Mc. Cormick aratógépei és gazdasági gépeknek.

Cséplőgépek átalakítása a legujabb szerkezetre.

Locomobilok átalakítása magánjárókra.

== Javítások, öntvények gyorsan és olcsón elkészítetnek. ==

Technikai cikkek, olajok, tömör zsír a legjobb minőségben.

Iroda: Telefon 106.

Gyár: Telefon 51.

Nagybecskereki gépgyár vas- és fémöntőde
Braun és Prandell.

15-15.10

**Vetőbüköny,
vetőburgonya,
marhasó (sajtolt darabokban is)**

őzv. Guttman Jakabné és Fiainál
NAGYBECSKEREK.

Telefon 96. sz. 228-3.2 Telefon 96. sz.

BORELADÁS.

200 hektoliter I. szilasi hegyibor 1907. évi termés, tiszta 5-10% alkohol-tartalomért szavatolva. A mennyiség 70%-a fehérbor.

Árak hektoliterenként, Buziásfürdő vasúti állomáson:

Fehér bor 48-50 korona
Világos siller 46-48 „

JUNG JÁNOS, fürdőpénztáros, Buziásfürdő.
(231-2.2)

OSERS és BAUER kizárólagos motorgyár

BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18. • • • • WIEN, XX., Dresdnerstrasse 81-83.

**Benzinlokomobilok,
benzinmotorok,
szívógázmotorok.**

A jelenkor legolcsóbb üzemereje. Üzemköltség óra-lóerőként 2-3 fillér. Több száz telep üzemben. Kedvező fizetési feltételek.

Árjegyzékkel és költségvetéssel díjmentesen szolgálunk.

ELSŐRENDŰ SZOLID GYÁRTMÁNY.

Az utóbbi időben a következőknek szállítottunk gépeket:

Schlesz János és Társai Szászvesszős	8 HP. cséplő szerelvény	Takács Imre	malomtulajdonos, Pávtó 75 HP. szivógáztelep
Magosi János és Fial Monor (anyák)	6 HP. „	Stenger Vilmos	Nagytopolyeczi 50 HP. „
Papp János Iktoreberény	8 HP. „	Rosmann Samu	Mocs (Kölcsm.) 40 HP. „
Nagy J. Pál, Boglár	6 HP. „	Herczeg József	Magyarbányász 30 HP. „
Ily. Pál István, Órda (Boglár mellett)	4 HP. „		és még számos nagy uradalomba.

83-51-7

587/968. sz. Az alibunári fősztgabirólól.

Pályázati hirdetemény.

A Számos községben elhalálozás folytán megürült s 1000 korona javadalmazással egybekötött községi segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Felhivom az ezen állásra pályázókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám márc. hó 31-éig adják be

Alibunár, 1908 évi márc. 1.

Radonits,
fősztgabirólól.

254-3.1

75 hold legelő

a békai határban az 1908. évre juh- vagy szarvasmarhalegelőnek bérbe adható.

222-3.2 Bővebbet

Probst Istvánnál,
Torontái-Szécsányon.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorfér, rögzött székrekedés, májbetegségek, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt eredeti doboznak K. 2.-
Hamisítások törvényileg fenyegetnek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a „Moll“ felirattal van zárva.

Moll-féle sósborszesz nevezetesen mint fájdalom csillapító bedörzsölési szer köszvény, csusz és meghűlés egyéb követkormányainál legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 1 korona 90 fillér.

10-22.10 Főszéktüldés

Moll A. gyógyszerész cs. és kir. udvari szállító által Bécs, I., Tuchlauben 9 szám.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesítetnek A raktárban, tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Nagybecskereken Kellner József és Benkovich Mihály gyógyszerésztárakban kapható

!!! Ne vegyen senki zongorát !!!

Amíg Bróder Ignác Nagybecskerek temesvári-utcai zongorarakatárát nem látta.

Ott nagy választékban kaphatók a legkitünőbb bécsi gyártmányú Bösendorfer, Ehrbar, Schweighoffer, Dörr, Wirth, Heitzmann, Lauberger stb. zongorák, ugyszintén harmónium és phonolo.

Uj zongorák 300 frittól kezdve
Öreg zongorák 30 frittól feljebb,
Öreg zongorák be-cseréltek teljes értékük szerint.

!!! Kératik a pontos címre figyelni !!!

Köleszonzongorák havonkint 2 frittól feljebb.

Valódi brünni szövetek

az 1908. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény 3-10 m. hosszú teljes férőruhához (Kabát, nadrág és mellény) elegendő, csak	1 szelvény 7 korona	1 szelvény 10 korona	1 szelvény 12 korona	1 szelvény 15 korona	1 szelvény 17 korona	1 szelvény 18 korona	1 szelvény 20 korona
--	---------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20 - K.-ért, szintegy felöltözövetet, turisztólókat, séténykamagant stb. stb. gyári áronk küld a mint meg-bizható és szolid cég mindenütt ismert posztó-gyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetszükségletet közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári pácson rendel meg, igen jelentékenyek.

Szabott, legolcsóbb árak. Úriási választék.

Minták, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelések is teljesülnek friss árban.

231-40.3

MUSCHONG-BUZIASFÜRDŐI SZÉNSAV-MŰVEK

ujonnan berendezve kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg leg-tisztább folyékony

SZÉNSAVAT

a világhírű buziásfürdői szénsavforrásokból szóda-vizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra mesterségesen előállított, kevésbé kiadós

ÖSSZE NEM TÉVESZTENDŐ

szénsavval. — Megbízható, szigoruan lelkiismeretes kiszolgálás!

BUZIASFÜRDŐI ASVANY- ES GYOGYVIZEK

1/1 és 1/2 literes üvegekben.

— Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utol nem ért gyógyhatás. —
Elsőrendű asztali víz! — Felvilágosítással készségesen szolgál

Muschong-buziásfürdői szénsavművek és ásványvizek szétküldési telepe Buziásfürdő.

Szögönym: Muschong, Buziásfürdő. Interurban telefon 18. szám.

23-152.23 Ügves helyi képviselők keresetnek.

Védjegy: „Horgony“

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régióknak bizonyult házi szer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvénynél, oszútnál és meghűlések-nél, bedörzsöléskeppen használva.

Figyelem-tetés: Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosaak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.- és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerertára az „Arany oroszlanhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

54-28.10

Ó H J A J I Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuak

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek. Doboza 1 és 2 korona. — Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR“ gyógyszerertár
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Megfojt ez az át-között köhögés!

Kapható: Nagybecskereken: Basch Ernő, Benkovich Mihály, Jakoby Ármin, Kellner József, Vági Sándor. Bégaszentgyörgy: Szerdahelyi Károly, gyógyszerészeknél.

ÉLJEN!

Egger-mellpasztillája csakhamar meggyógyított!